

Selma (Alpay) Aslan TKD Genel Başkanı

XXX. Kütüphane Haftamızın hepimize kutlu olması dileği ile sizleri saygıyla selamlıyorum. Her yıl açılışlarda, ulusal bilgi birikimimizin yuvası olan bu çatı altında, bu salonu taşarcasına dolu görmek yüreğimi mutlulukla doldurmuş ve ülkemiz kütüphaneciliğinin ve kütüphanelerinin geleceği konusunda umutlarımı tazelemiştir. Aynı duyguları bu yıl da yaşıyor ve daha nice Kütüphane Haftalarına diyorum. Umarım bu duyguları sizler de paylaşıyorsunuzdur.

Dünyamız, 2000 yılına 6.5 kala, insanların gönenc ve barış içinde yaşayacağı bir düzen için yeni arayışlarla çırpınıyor. İnsanlığın, sevgili ozanımızın dediği gibi, "bir ağaç gibi tek ve hür ve bir orman gibi kardeşesine" yaşama özlemi sürüyor. Bu mutlu yaşamı kurmak insanların elinde. Ne var ki geleceği biçimlendirmek bilgi ile, kültür ile olur. Daha iyi bir yaşam isteğinin bilgi ve bilinçle bütünleşmediği yerde bu arayış, umarsız savrulmalara dönüşüp tehlikeli sonuçlar da doğurabiliyor. Çağımızda bilginin önemi artarken, meslek grubumuza düşen sorumluluklar da artıyor. Okuma, bilgi kaynaklarını kullanma, bilgi edinme alışkanlıklarının yaygın olmadığı ülkemizde, küresel bütünleşme ve gelişme düzeyimizi ilerletme sürecinde bu sorumluluk daha da önem kazanıyor. Günümüzde artık, yaşamın kalitesini yükseltmek için, bireylerinin etkin çabalarıyla katılımcı demokrasiyi gerçekleştiren, kalkınmayı insan düzeyine indirgeyebilen bir toplum yapısı hedeflenmektedir. Böyle bir yapılanmayı oluşturmanın temel öğelerinden biri, bilgi düzeyi yüksek insanlara sahip olmaktır. Kütüphaneler, yaşam boyu eğitimin, kendini yenilemenin en uygun ortamlarıdır. Meslek grubumuz ve ülkemizde kütüphane hizmetlerinden en yaygın biçimiyle sorumlu olan Kültür Bakanlığı bu gereksinimin bilincindedir.

Ne yazık ki bu yetmiyor. Tüm kuruluşlarda ve devlet düzeyinde yöneticilerin ve daha önemlisi kendilerine hizmet verme çabası içinde olduğumuz insanların, bu bilinci daha yaygın bir biçimde paylaşmaları ve bizleri desteklemeleri çabalarımızı daha verimli kılacaktır. Bu bilincin yaygınlaşmasında, kitleler üzerinde etkisi yadsınamayacak bir ağırlık taşıyan yazılı ve görsel basın büyük katkıda bulunabilir.

Gelişmiş ülkelere baktığımızda, görsel yapıtlarla basılı yapıtların birbirlerini anlamlı bir biçimde bütünlediğini gözlemliyoruz. Bazan çok satan bir yapıt filme dönüştürülüyor, bazan çok tutulan bir belgesel filmin daha sonra

kitabı basılıyor. Gelişmiş ülke insanı, gözle algılamanın geçici izleriyle yetinmeyip, daha derinlemesine bir algılama sağlayan, yinelenebilen ve imgelem gücünü kullanmaya olanak veren okumayı bir yana atmıyor. Televizyon izlemede seçici bir tutumla okumaya da zaman ayırıyor. İnsanlarımızın bu düzeye ulaşabilmesi, yüzeysellik ve kolaylıktan arındırılması için yayıncıların, aydınların, kütüphanecilerin elele vermesine ve yöneticilerle yazılı ve görsel basınının da onları desteklemesine gereksinimimiz var. Çünkü, toplumda kültür düzeyi arttıkça her tür kültür ürününün ve hizmetinin kullanımı karşılıklı bir etkileşim içinde koşut bir biçimde artacaktır. Kültür düzeyi yüksek bir toplumda demokrasi daha sağlıklı işleyecek ve sosyo-ekonomik kalkınma da hızlanacaktır.

XXX. Kütüphane Haftamızı kutlamaya onbeş gün kadar kala okuduğum bir gazete haberi gerçekten içimi burktu. Bu haberde Sayın Kültür Bakanı'mız Fikri Sağlar, 258 kütüphanenin, Maliye Bakanlığı kadro vermediği için kapatılmak durumunda kaldığını açıklıyordu. Konuyla ilgili olarak hazırladığımız, kaygı ve çekincelerimizi dile getiren basın duyurusu sağır bir duvara çarpıp, okyanusa atılmış bir çakıl taşı gibi yitti gitti. İzleyebildiğim kadarı ile hiç bir basın organı bu duyuruya yer vermek zahmetine katlanmadı, önemsemedi. Bu 258 kütüphaneden yararlanabilecek insanlarımız tepki gösterdiler mi, bilmiyorum. Eğer gösterdilerse onların sesi de kamu oyuna ulaşmadı. Bu sağır ortamda bir an karamsarlığa kapılmamak elde değil. Ama, yalnızca bir an, çünkü, inanan kişiler için yenilgi yoktur. Sesimizi duyurana dek tepki göstermeye ve en iyisini sunabilmek için çaba göstermeye devam edeceğiz. Maliye Bakanlığı'nun, tasarruf tedbirleri alayım derken, yatırım harcamalarını heba eden sağduyudan yoksun tutumunu en kısa zamanda bırakarak bu yanlışlığı düzelteceğini umut ediyorum.

Kütüphanecileri, herhangi bir büro görevlisi ile eş tutan Personel Yasası da toplumumuzun ve yönetimlerin, kütüphane hizmetlerinin önemini kavrayamadığının bir göstergesi. Kütüphane hizmeti, insanların kültürel gelişmelerine katkısı ile bir anlamda da sosyal bir görevdir, eğitim görevidir. Mesleki bir formasyon gerektirir. Bir uzmanlık alanıdır ve idari hizmetlerle ilişkisi yoktur. Yeni Personel Yasası'nı hazırlayan yetkililerin ve yasa koyucuların artık bu gerçeği görmelerini istiyoruz. 13 Aralık 1993 günü Milliyet gazetesinde yayınlanan "İnsan Gücünün Değeri" başlıklı yazımdan izinle bir alıntı yapmak istiyorum.

Amerika Birleşik Devletleri'nde 1990-2005 yıllarında yükseleceği tahmin edilen meslekler arasında kütüphaneciliğin 6. sırayı alması (Milliyet, 9.6.1993) bir rastlantı değildir. Bunun bilgi toplumu olgusu ile yakın ilişkisi vardır. Ülkemizde, bugün bu meslek grubuna sunulan çalışma olanakları ile bu mesleğin yükselmesini bekleyebilir miyiz? Tabii ki hayır.

Ama bilgi toplumunun bu meslek grubunun hizmetlerine gereksinimi olacaktır.

Meslek grubumuz, çalışma koşullarının düzelmesini çok uzun bir süredir beklemektedir ve üzülerek söylüyorum ki artık sabırları kalmamıştır. Çalışma koşullarının iyileştirilmesi konusunda Kültür Bakanlığı ve Derneğimizin çabalarının en kısa zamanda meyve vermesi dileğimizdir.

Çevremizdeki tüm bu olumsuzluklara karşın, biz kütüphaneciler daha iyi hizmet sunabilmek ve kendimizi geliştirmek için çabalarımızı sürdürüyoruz. Dernek olarak meslektaşlarımıza, geçen yıl güzel şeyler sunduğumuzu düşünüyorum. Kültür Bakanlığı Kütüphaneler Genel Müdürlüğü ile işbirliği içinde, birisinde ağırlıklı olarak Bakanlığın, diğerinde ise Derneğimizin organizasyonunu üstlendiği I. Halk Kütüphaneciliği Sempozyumu ve IFLA 1995'e Doğru Türk Kütüphaneciliği Sempozyumu ile meslektaşlarımızı biraraya getirmek, bilgi alışverişi yapmalarını sağlamak bizim için büyük bir mutluluktur. Bu sempozyumlar, bildirilerin yakında yayınlanması ile mesleki yayınlarımıza da iki yeni yapıt kazandırmış olacak.

Bu yıl da benzeri toplantıların yapılacağı muhtusunu vermek isterim. Eylül 1994'de toplanacak olan Genel Kurulu'muzu bir bilimsel toplantı ile bütünleme kararını almış bulunuyoruz. Gelecek dönemlerde görev alacak yönetimlerin bu uygulamayı sürdürmeleri ve bunun bir geleneğe dönüştürülmesi dileğimizdir. IFLA 1995 İstanbul Genel Konferansı'nın alt temalarından biri olan "mesleki iletişimi" de içine almak üzere "Çağımızın Değişen Koşullarında Belge-Bilgi Sağlama Görevlilerinin Eğitimleri, Çalışma Yaşamları ve Örgütlenmeleri" konusunun işleneceği toplantı bir anlamda da IFLA 1995'e Türk Kütüphaneciliği Sempozyumları'nın ikincisi olacaktır. Meslektaşlarımızın değerli araştırmaları ile bu toplantıyı anlamlı kılacaklarına inanıyoruz.

Evet, 1989'da karar alındığından bu yana hazırlıkları belirli bir tempoda ilerleyen IFLA (Uluslararası Kütüphane Dernekleri Federasyonu) 1995 İstanbul Genel Konferansı'na yalnızca 16 ay kaldı. 170 ülkeden katılımcı meslektaşların yanında sergide yer alacak 100 dolayında uluslararası firmanın görevlileri ve katılımcılara eşlik edenlerle belki 5000 dolayında insanı İstanbul'a çekecek olan bu büyük organizasyon, Türk kütüphanecilerinin ülkemiz kongre turizmçiliğine güzel bir armağanı olacak. Kütüphaneciler, İFLA 1995 Yürütme Kurulu Başkanı ve Milli Kütüphane Başkanı Altınay Sernikli ve Başkan Yardımcısı Hilmi Çelik'in önderliğinde hazırlıklarını sürdürüyorlar. Bu çalışmalar, artık bir yarışa hazırlanmanın ileri etaplarındaki sporcuların heyecanı ve bu Konferansı başarılı kılma kararlılığı ile yürütülüyor. Konferansa ilgi duyanlar yapılan hazırlıklarla ilgili bilgileri yayın organımız *Türk Kütüphaneciliği*'nin IFLA 1995 sayfalarında bulacaklardır.

Kütüphane Haftaları'nın ana amacının toplumda kütüphanelere duyulan ilgiyi artırmak, meslek grubunun toplumla kaynaşmasını sağlamak olduğunu düşünen bir kişiyim. Konuşmam da bu yaklaşım doğrultusunda, meslektaşlarım için hiç de yeni olmayan konuları içeren, toplumla ortak paydalar arayan bir içeriğe sahipti. Ama aynı zamanda, süreç içinde bu haftaların bir anlamda "Kütüphanecilik Haftası"na dönüştüğünün ve bu salonda çoğunluğu meslektaşlarımızın oluşturduğunun da bilincindeyim.

Değerli meslektaşlarım,

Biz hizmet sektöründe çalışan, kullanıcısı var oldukça var olacak, kullanıcısı hoşnut oldukça toplumda yükselecek bir mesleğin çalışanlarıyız. Kullanıcılarımızla ilişkilerimiz ve onların gereksinimlerini karşılamamız, onların ne istediklerine kulak vermemiz, herşeyden önemli. Dil4œü\ odur ki, bu hafta içinde her biriniz, kendi kütüphaneniz veya bilgi merkezinizde kullanıcılarımızla iletişiminizi sıcaklaştıracak bir etkinlikte bulunun. Bu kullanıcı kitlenizin büyüklüğüne ve yapısına göre çok farklı şekilde düşünülebilir. Uzun boylu hazırlık ve masraf gerektirmeyen bir etkinlik de olabilir. Bir gün veya hafta boyunca geciken kitaplardan alınan cezaların bağışlanması, şeker ya da çay gibi küçük bir ikram, olanağınız varsa bir kokteyl, hiç bir şey sunamıyorsanız; bir gün en seçkin giysilerinizle kullanıcılarımızı kapıda karşılayıp onlarla söyleşerek bir bayram havası yaratmaya ne dersiniz. Onlara hizmetleriniz hakkında görüşlerini sorup şikayetlerini bizzat dinlemek çalışmalarınız açısından size de yararlı olacaktır. Lütfen bu öneriyi bir düşünün.

Bilgiden güç alan insanların güçlü, demokrat Türkiye'sinde, topluma katkılarının kıvancıyla mutlu kütüphanecilerle, kütüphane dostlarının birarada kutlayacakları, nice Kütüphane Haftaları yaşamamız dileği ile bir kez daha saygı ve selamlar sunuyorum.